

Nowy wzór zaświadczeń dla rodzica chrzestnego i świadka bierzmowania

Czcigodni Księża,

Po dyskusji, która odbyła się na ostatniej konferencji Księży Dziekanów (19 października 2022 r.) Ksiądz Arcybiskup podjął decyzję o nowelizacji „Instrukcji o udzielaniu sakramentu chrztu w Archidiecezji Lubelskiej” obowiązującej od 8 maja 2017 roku w zakresie dotyczącym sposobu weryfikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodzica chrzestnego (i analogicznie w odniesieniu do kandydatów do pełnienia funkcji świadka bierzmowania).

Z dniem 27 listopada 2022 roku będzie obowiązywał nowy wzór zaświadczeń dla tych osób. Dokument składa się z dwóch części:

- 1.** Pierwszą część, zatytułowaną „Oświadczenie kandydata na rodzica chrzestnego (i świadka bierzmowania)” wypełnia sam kandydat, a po starannym zapoznaniu się z jego treścią po uzyskaniu ewentualnych wyjaśnień od duszpasterza, składa na nim czytelny podpis. Takie oświadczenie mają obowiązek złożyć wszyscy kandydaci na rodziców chrzestnych, także osoby, którzy podejmują funkcję w parafii swojego zamieszkania.

2. W drugiej części dokumentu (na odwrocie) duszpasterz potwierdza swoim podpisem i pieczęcią parafialną spełnienie wymogów przez kandydata. Tę część dokumentu wypełnia się wyłącznie wówczas, gdy zaświadczenie jest wydawane poza parafię.

3. Zaświadczenie zachowuje swoją ważność są przez trzy miesiące od daty wystawienia.

W przypadku kandydatów na rodziców chrzestnych spoza archidiecezji akceptujemy zaświadczenia wydane na formularzach w nich obowiązujących. Można także (ale nie jest to obowiązek) udostępnić nasz formularz rodzicom zwracającym się w sprawie chrztu, aby przekazali go kandydatom na rodziców chrzestnych poza Archidiecezją Lubelską.

W załączeniu przesyłamy **tekst dekretu** oraz wzór nowego **formularza CH-08**. W celu jego prawidłowego wydrukowania na drukarce umożliwiającej druk dwustronny, należy włączyć opcję „przerzuć wzdłuż krótszej krawędzi”.

Kancelaria Kurii Metropolitalnej w Lublinie

Czcigodni Księża,

W związku z zapytaniem o nowy formularz CH-08 uprzejmie wyjaśniam, że jeśli duszpasterz ma moralną pewność, że kandydat na chrzestnego oświadcza nieprawdę, nie powinien podpisywać zaświadczenia. Ta pewność musi być jednak oparta na konkretnej wiedzy. Jeśli takiej pewności nie ma, po wyjaśnieniu i omówieniu wymagań, na podstawie oświadczenia kandydata powinien takie zaświadczenie podpisać.

ks. Adam Jaszcz
kanclerz Kurii Metropolitalnej w Lublinie

Imię i nazwisko:

Adres
faktycznego
zamieszkania

Oświadczenie kandydata na rodzica chrzestnego (świadka bierzmowania)

Świadomy(-a) odpowiedzialności przed Bogiem oraz przyjmowa-
nych na siebie obowiązków rodzica chrzestnego/świadka bierzmo-
wania, oświadczam, że:

- * ukończyłem(-am) 15 rok życia;
- * zostałem(-am) ochrzczony w Kościele katolickim i przyją-
łem(-ęłam) sakrament bierzmowania;
- * nie wystąpiłem(-am) z Kościoła katolickiego;
- * uczestniczę w lekcjach religii - katechezie szkolnej lub para-
fialnej (dotyczy osób w wieku szkolnym);
- * jestem osobą praktykującą życie sakramentalne w Kościele
katolickim (uczestniczę w niedzielnej Mszy św., korzystam z
sakramentu pokuty i przyjmuję Komunię świętą);
- * prowadzę życie zgodne z wiarą katolicką (w szczególności:
nie żyję w związku niesakramentalnym i nie neguję naucza-
nia moralnego Kościoła katolickiego);
- * uczynię wszystko, aby należycie wypełnić obowiązek, jaki
podejmuję.

.....
czytelny podpis kandydata/kandydatki

Udział
w katechezie
przedchrzcielnej

miejsce i data

.....
podpis prowadzącego

Potwierdzenie
spowiedzi

miejsce i data

.....
podpis spowiednika

(pieczęć adresowa parafii)

.....
miejsce i data

Zaświadczenie dla kandydata na rodzica chrzestnego (świadka bierzmowania)

Biorąc pod uwagę złożone oświadczenie, zgodnie z przepisami *Kodeksu prawa kanonicznego* (kan. 874), stwierdzam, że tutejszy parafianin – tutejsza parafianka:

Pan(i):

**może podjąć funkcję rodzica chrzestnego
świadka bierzmowania**

.....
pieczęć i czytelny podpis duszpasterza

Pouczenie:

1. Kandydat otrzymuje w kancelarii parafii swojego faktycznego zamieszkania powyższy formularz, a duszpasterz wyjaśnia treść zawartego w nim oświadczenia, poucza o odpowiedzialności w sumieniu za ewentualne potwierdzenie nieprawdy i pomaga w rozeznaniu, czy kandydat spełnia wskazane warunki.
2. Jeżeli kandydat uznaje i potwierdza podpisem złożonym w obecności duszpasterza, że spełnia wszystkie wskazane warunki, wówczas na tej podstawie duszpasterz potwierdza w drugiej części dokumentu zdatność kandydata do podjęcia funkcji rodzica chrzestnego (świadka bierzmowania).
3. Oświadczenie powyższe ma obowiązek złożyć także osoba, która podejmuje funkcję rodzica chrzestnego (świadka bierzmowania) w parafii swojego zamieszkania.
4. Zaświadczenie jest ważne trzy miesiące od dnia wystawienia.

INSTRUKCJA O UDZIELANIU SAKRAMENTU CHRZTU W ARCHIDIECEZJI LUBELSKIEJ

„Nikt nie staje się chrześcijaninem wyłącznie na podstawie osobistego wysiłku, lecz dzięki łasce chrztu świętego oraz pomocy i współudziałowi całej wspólnoty kościelnej. Kościół nazywamy Matką, gdyż przez chrzest rodzi nas do nowego życia i pomaga nam wzrastać w wierze, nadziei i miłości” (II Polski Synod Plenarny (1991-1999) - Liturgia Kościoła po Soborze Watykańskim II Liturgia w tajemnicy Kościoła, n. 15). Dlatego chrztu udziela się w wierze Kościoła wyznawanej publicznie przez dorosłego katechumena, przez rodziców, którzy proszą o chrzest dziecka, przez chrzestnych i przez lokalną wspólnotę parafialną. Aby wiernie wypełnić polecenie Chrystusa i owocnie sprawować sakrament chrztu, Kościół ustanowił przepisy o charakterze duszpastersko-prawnym.

Biorąc pod uwagę różnorodność sytuacji duszpasterskich, w celu przypomnienia i właściwego aplikowania w Archidiecezji Lubelskiej zasad udzielania sakramentu chrztu, zawartych w doktrynie i praktyce Kościoła powszechnego oraz w przepisach uchwalonych przez Konferencję Episkopatu Polski, zatwierdzam i polecam stosować poniższą instrukcję.

I. Chrzest dzieci

1. Chrztu można udzielić dzieciom do lat 14 jedynie na podstawie prośby lub zgody wyrażonej przez przynajmniej jednego z rodziców lub prawnych opiekunów dziecka, także w sytuacji, gdy tylko jedno z rodziców jest katolikiem lub gdy o chrzest prosi osoba (matka lub ojciec) samotnie wychowująca dziecko.
2. Poza sytuacją niebezpieczeństwa zagrażającego życiu, dziecka nie wolno ochrzcić bez wiedzy, a tym bardziej wbrew woli rodziców lub prawnych opiekunów.
3. Opiekunowie prawni, w tym rodzice zastępczy, powinni sprawę chrztu dziecka uzgodnić, jeżeli to możliwe, z rodzicami biologicznymi dziecka.

4. W przypadku chrztu dzieci w wieku katechetycznym (7-14 lat), oprócz prośby lub zgody, o której mowa w p. 1, konieczne jest także wyrażenie woli przyjęcia chrztu przez samego kandydata. W takim przypadku w czasie jednej ceremonii liturgicznej udziela się chrztu i Pierwszej Komunii św. (dotyczy dzieci z klas IV szkoły podstawowej i starszych), natomiast bierzmowanie udzielane jest w innym czasie, to jest wraz z grupą rówieśniczą (Wstęp ogólny do obrzędów wtajemniczenia chrześcijańskiego dorosłych, n. 46).
5. Poznanie i rozeznanie sytuacji religijnej rodzin dzieci zgłoszonych do chrztu jest obowiązkiem duszpasterzy.
6. W sytuacji chrztu dzieci „**rozwój łaski chrztu wymaga szczególnej pomocy rodziców i rodziców chrzestnych. Są oni zobowiązani do stworzenia nowoochrzczoneму środowiska wiary i wzrostu na drodze życia chrześcijańskiego. Misja ich jest prawdziwą funkcją kościelną. Za zachowywanie i rozwój łaski chrztu ponosi częściowo odpowiedzialność także cała wspólnota eklezjalna**” (II Polski Synod Plenarny, Liturgia, nr 15). W zwyczajnej sytuacji, gdy dziecku nie zagraża żadne niebezpieczeństwo, do godziwego ochrzczenia dziecka rodziców katolickich lub pochodzącego z małżeństwa mieszanego, wymaga się istnienia uzasadnionej nadziei, że dziecko będzie wychowane po katolicku. Wymóg ten wynika z przyrzeczenia złożonego podczas sprawowania sakramentu małżeństwa, że małżonkowie przyjmą i po katolicku wychowają potomstwo zrodzone w małżeństwie oraz, w przypadku małżeństw mieszanych wyznaniowo, z oświadczenia strony katolickiej, że dołoży wszelkich starań, aby dzieci zrodzone z małżeństwa zostały ochrzczone i wychowane w Kościele katolickim. W ten sposób zabezpieczane jest również podstawowe i niezbywalne prawo rodziców do wychowania własnego dziecka.
7. „**Z zasady nie powinno odmawiać się dzieciom dostępu do chrztu**”, ale „**muszą zostać złożone zapewnienia, że ten dar, przez autentyczne wychowanie w zakresie wiary i życia chrześcijańskiego, będzie wzrastał. (...) Takie zapewnienia są na ogół składane przez rodziców lub bliskich, chociaż mogą być uzupełnione w różny sposób w ramach wspólnoty chrześcijańskiej. Jeśli zapewnienia nie są rzeczywiście szczere, można odłożyć sakrament. Jeśli przedstawiono wystarczające zapewnienia, do których należy zaliczyć wybór chrzestnych, którzy poważnie podejmą troskę o dziecko lub pomoc ze strony wspólnoty wierzących, kapłan nie powinien odmawiać chrztu w najbliższym czasie**” (Kongregacja Nauki Wiary, Instrukcja o chrzcie dzieci „Pastoralis actio”, n. 1, 2, 30). Jeżeli nie ma zupełnie nadziei na wychowanie

dziecka w wierze, w której ma otrzymać chrzest, udzielenie sakramentu należy odłożyć, wyjaśniając rodzicom przyczynę takiej decyzji (kan. 868 § 1, 2). Jeśliby doszło do takiej sytuacji, która w naszych warunkach należy do rzadkości, każdą decyzję o odłożeniu chrztu duszpasterz winien skonsultować z Kurią Metropolitalną. Mając na uwadze nauczanie Kościoła o konieczności chrztu do zbawienia (Katechizm Kościoła Katolickiego 1213), w wypadku wątpliwości co do udzielenia chrztu lub odłożenia go, należy opowiedzieć się za udzieleniem chrztu.

8. Konferencja Episkopatu Polski w „Instrukcji duszpasterskiej o udzielaniu sakramentu chrztu świętego dzieciom” przypominała, że „wychowanie w wierze oznacza doprowadzenie dziecka do świadomej przyjaźni z Chrystusem, a to dokonuje się przez przekazanie dziecku podstawowych prawd wiary i zasad moralności głoszonych przez Kościół katolicki, a przede wszystkim nauczanie dziecka modlitwy, włączenie go w życie wspólnoty katolickiej (Msza św. niedzielna), posyłanie na naukę religii, doprowadzenie do pełnego udziału w Eucharystii i do przyjęcia sakramentu bierzmowania oraz wprowadzenie w dojrzałe i odpowiedzialne życie chrześcijanina” (nr 2).

9. Konferencja Episkopatu Polski w związku z możliwością zaistnienia różnych sytuacji duszpasterskich zarządziła, co następuje:

a) Jeśli rodzice dziecka poprzestają na małżeństwie cywilnym lub pozostają w związku nieformalnym, duszpasterz powinien starać się o doprowadzenie ich do zawarcia małżeństwa kanonicznego przed chrztem dziecka, gdyż jego obowiązkiem jest także troska o to, by rodzice dziecka powrócili do życia sakramentalnego. Wszystko to jednak musi odbywać się w taki sposób, by nie było przymusu do zawarcia małżeństwa. Nie należy zatem żądać od rodziców oświadczenia na piśmie, że zobowiązują się do zawarcia sakramentalnego małżeństwa, traktując takie zobowiązanie jako warunek udzielenia chrztu. W przypadku wyraźnej odmowy, należy żądać na piśmie oświadczenia od rodziców dziecka i chrzestnych, że zobowiązują się wychować dziecko w wierze katolickiej. Również w wypadku, gdy rodzice żyją bez ślubu kościelnego z powodu przeszkód kanonicznych, należy żądać takiego oświadczenia (formularz nr CH-05), informując rodziców o możliwości bezpłatnej konsultacji w sprawie ewentualnego procesu o nieważność poprzedniego małżeństwa.

b) Jeśli jedno z rodziców dziecka jest wierzące, a drugie - nie, dziecku należy udzielić chrztu (Instrukcja, nr 2).

10. Wszystkie zastrzeżenia ustają w niebezpieczeństwie śmierci

zagrożącej dziecku.

11. Decyzję w sprawie chrztu i sposobie przygotowania rodziców i chrzestnych ostatecznie zawsze podejmuje proboszcz, który spotkanie z rodzicami w biurze parafialnym powinien potraktować nie tylko formalnie, ale przede wszystkim jako okazję do apostołstwa.
12. Rodzice i chrzestni winni przygotować się do czynnego uczestniczenia w liturgii udzielenia sakramentu oraz wykonywania obowiązków religijnych wynikających z chrztu ich dziecka. Katechezy o tej tematyce winny być systematycznie prowadzone we wszystkich parafiach i dla wszystkich rodziców i chrzestnych, w terminach dogodnych dla wiernych i w częstotliwości zależnej od miejscowych potrzeb. W przypadku, gdy rodzice nie są należycie zaangażowani w życie sakramentalne, duszpasterz winien odbyć z nimi minimum trzy spotkania, w ramach których dołoży wszelkich starań, by ożywić życie religijne tychże rodziców.

II. Chrzest osób, które ukończyły 14 rok życia

13. Osoba, która ukończyła 14 rok życia samodzielnie i w sposób osobisty prosi o sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego. Zasady przygotowania tych osób (katechumenatu) regulują odrębne przepisy (Konferencja Episkopatu Polski, Instrukcja dla duchowieństwa w związku z wprowadzeniem obrzędów chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych z 9.05.1989).
14. Przygotowanie odbywa się w parafii zamieszkania katechumena lub w ramach Archidiecezjalnego Centrum Formacji Liturgicznej.
15. Zanim zostanie podjęta decyzja o dopuszczeniu do katechumenatu, kandydat, który wyraża wolę przygotowania do przyjęcia sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego winien przedłożyć w biurze parafialnym cywilny odpis zupełny aktu urodzenia oraz ewentualne dokumenty dotyczące małżeństwa (małżeństw) już zawartego, zarówno w formie religijnej, jak i w formie cywilnej (takie jak świadectwa ślubu, wyroki rozwodowe i inne).
16. Kandydat, który deklaruje, że jest stanu wolnego i nigdy nie zawierał małżeństwa w żadnej formie winien złożyć zaprzysiężone oświadczenie o tym, że nigdy nie przyjmował chrztu i o stanie wolnym (formularz CH-02). Ponadto zaprzysiężone oświad-

czenia tej samej treści winno złożyć dwóch świadków (formularz CH-03). W przypadku, gdy katechumen jest lub był związany małżeństwem (małżeństwami) należy dołączyć oświadczenie, zawierające informację o tym małżeństwie lub małżeństwach (formularz CH-02a).

17. Sytuacja małżeńska katechumena winna być starannie zbadaana przed dopuszczeniem kandydata do katechumenatu. W sytuacji, gdy kandydat wcześniej zawarł małżeństwo lub małżeństwa zawsze należy sprawę skonsultować z Kancelarią Kurii Metropolitalnej.
18. Nie później niż miesiąc przed planowanym terminem udzielenia sakramentów w Kancelarii Kurii Metropolitalnej należy złożyć informację o katechumencie w formie pisemnej (formularz CH-01, kan. 863 KPK) wraz z uwierzytelnioną kopią cywilnego odpisu zupełnego aktu urodzenia oraz kopiami zaprzysiężonych oświadczeń, o których mowa wyżej w p. 16. W odpowiedzi biskup diecezjalny pisemnie zleci udzielenie wszystkich trzech sakramentów wtajemniczenia (chrztu, bierzmowania i Eucharystii) proboszczowi, który był odpowiedzialny za przygotowanie katechumena lub innemu kapłanowi (kan. 883, n. 2 KPK) albo zdecyduje o osobistym udzieleniu tych sakramentów.
19. Zaleca się, aby osoby, które ukończyły 14 rok życia przyjmowały, o ile to możliwe, wszystkie sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego z rąk biskupa diecezjalnego podczas Wigilii Paschalnej w kościele katedralnym, po uprzednim przygotowaniu ich we własnej parafii.

III. Miejsce udzielania chrztu

20. Chrzest jest udzielany w parafii, na terenie której zamieszkanie kanoniczne (stałe lub tymczasowe) posiadają rodzice dziecka, które ma zostać ochrzczone, a w przypadku kandydata do chrztu, który ukończył 14 rok życia, w parafii, na terenie której kanoniczne zamieszkanie posiada katechumen. Jeżeli rodzice nie mają wspólnego zamieszkania kanonicznego, parafią właściwą jest ta, na terenie której zamieszkuje rodzic, z którym zamieszkuje dziecko. Przypomina się, że zamieszkanie kanoniczne związane jest z faktycznym pobytem (kan. 102), a nie z cywilnym zameldowaniem, które nie ma żadnego znaczenia kanonicznego. Dotyczy to także emigrantów, dla których właściwą parafią nie jest parafia pochodzenia ani parafia ostatniego zamieszkania w Polsce, ale ta parafia, w której jako katolicy na emigracji korzystają z posługi.

21. Na podstawie pisemnego zezwolenia proboszcza parafii zamieszkania kanonicznego, ustalonego jak w p. 20, chrzest może zostać udzielony w innej parafii. Zezwolenie, zaadresowane do określonej parafii, winno zawierać także opinię proboszcza o religijności rodziców dziecka lub, w przypadku chrztu osoby, która ukończyła 14 rok życia, potwierdzenie przygotowania katechumena do przyjęcia sakramentów wtażemniczenia chrześcijańskiego i może być wydane jedynie po rozmowie duszpasterskiej i pouczeniu ze strony proboszcza (formularz CH-04). Z zasady nie powinno się go odmawiać, jeśli wierni przedstawili odpowiednie uzasadnienie. Fakt udzielenia zezwolenia winien zostać odnotowany w kartotece parafialnej.
22. Ilekroć przepisy mówią o rodzicach dziecka, należy je odnieść także do rodziców, którzy dokonali przysposobienia (rodziców adopcyjnych) i opiekunów prawnych, którymi mogą być m.in. inni członkowie rodziny i rodzice zastępczy.
23. Miejszem sprawowania chrztu jest kościół parafialny. Za zezwoleniem proboszcza chrzest może zostać udzielony także w innym kościele lub kaplicy na terenie parafii, z zachowaniem zasady sporządzenia aktu chrztu w miejscowej parafii. Kościoły rektoralne, zakonne i inne mogą prowadzić rejestr udzielonych chrztów, jednak nie mogą wydawać wiernym świadectw chrztu, do czego uprawniony jest wyłącznie urząd parafialny. Na udzielenie chrztu poza miejscem świętym, poza przypadkiem prawdziwej konieczności wynikającej z zagrożenia życia, konieczna jest zgoda ordynariusza miejsca. Dotyczy to także celebracji, które odbywają się w ramach spotkań ruchów i wspólnot duszpasterskich. W każdym przypadku na szafarzu chrztu ciąży poważny obowiązek moralny i prawny dołożenia staranności w wyżej wymienionych kwestiach, włącznie z upewnieniem się o sporządzeniu aktu chrztu. Przepis p. 20 stosuje się odpowiednio.
24. Z okazji udzielenia chrztu wierni mogą złożyć ofiarę na rzecz parafii, zgodnie z miejscowym zwyczajem.

IV. Zapisanie chrztu

25. Akt chrztu winien być sporządzony w przypadku dzieci na podstawie cywilnego skróconego odpisu aktu urodzenia, a w przypadku osób, które ukończyły 14 rok życia na podstawie cywilnego odpisu zupełnego aktu urodzenia. Dokumenty te, po okazaniu w biurze parafialnym, są zwracane osobom zainteres-

sowanym.

26. Akt chrztu sporządzany jest w dwóch egzemplarzach (tzw. unikat i duplikat) i podpisany jest przez przynajmniej jednego z rodziców lub prawnych opiekunów oraz przez chrzestnego (chrzestnych) i proboszcza, ewentualnie przez świadka chrztu i pełnomocnika chrzestnego, jeśli uczestniczą w celebracji udzielenia sakramentu.
27. W sytuacji, gdy chrzest został udzielony dziecku z konieczności w szpitalu lub w innym miejscu (p. 23), szafarz (np. kapelan szpitalny), winien wystawić i przekazać rodzicom lub prawnym opiekunom zaświadczenie o udzielonym chrzcie (formularz CH-06) oraz pouczyć o konieczności sporządzenia; na jego podstawie, aktu chrztu w parafii zamieszkania. Kapelan szpitalny może prowadzić własny rejestr udzielonych chrztów, jednak nie może wydawać wiernym świadectw chrztu.
28. W przypadku błędnego wpisania danych do aktu chrztu lub w przypadku ich zmiany, właściwego wpisu dokonuje się na wniosek ochrzczonego lub jego rodziców (prawnych opiekunów), przedłożony proboszczowi parafii, w której znajduje się rejestr ochrzczonego, oraz po uzyskaniu przez proboszcza zezwolenia ordynariusza miejsca na dokonanie zmiany. Do wniosku o dokonanie zmiany (formularz CH-07) winny zostać dołączone dokumenty (przynajmniej w uwierzytelnionych kopiach), które uzasadniają wniosek.
29. W przypadku tzw. zmiany płci w akcie chrztu można dokonać zmian jedynie za zgodą Stolicy Apostolskiej (Kongregacji Nauki Wiary). W przypadku złożenia takiego wniosku, ten fakt należy, po konsultacji z ordynariuszem miejsca i wyłącznie na jego polecenie, odnotować na marginesie aktu chrztu, zamieszczając wpis: „Złożono wniosek w związku z cywilną tzw. zmianą płci”.
30. W przypadku chrztu dziecka przysposobionego oraz w przypadku przysposobienia dziecka już ochrzczonego należy zachować przepisy wydane przez Konferencję Episkopatu Polski.
31. W przypadku chrztu udzielonego w niebezpieczeństwie zagrażającym życiu w księdze ochrzczonego wpisuje się jako szafarza imię i nazwisko osoby, która faktycznie chrztu udzieliła, a następnie, gdy obrzędy i ceremonie zostały uzupełnione zgodnie z przepisami liturgicznymi, należy także wpisać imię i nazwisko duchownego, który obrzędowi przewodniczył oraz datę obrzędu (Konferencja Episkopatu Polski, Przepisy o prowadzeniu ksiąg parafialnych:

- 32.** Jeżeli w razie wątpliwości chrzest jest udzielany warunkowo i został sporządzony akt pierwszego, czyli wątpliwego, chrztu, nie należy sporządzać nowego aktu, lecz wystarczy umieścić stosowną adnotację na marginesie aktu już sporządzonego. Gdyby natomiast akt przy pierwszym, wątpliwym chrzcie nie był sporządzony, należy go, po udzieleniu warunkowym, sporządzić z dodaniem adnotacji, że był to chrzest warunkowy (tamże, p. 15).

V. Chrzestni, świadkowie i pełnomocnicy

- 33.** Funkcja chrzestnego (chrzestnej) może zostać powierzona osobie, która spełnia następujące wymagania: jest katolikiem, który przyjął Eucharystię i bierzmowanie, ukończył 15 rok życia, jest wolny od kar kanonicznych i nie jest ani ojcem ani matką osoby przyjmującej chrzest. Ponadto ma prowadzić życie zgodne z zasadami wiary i moralności katolickiej, w tym m.in. przyjmować sakramenty, zwłaszcza sakrament pokuty i Eucharystii. Stąd też osoby, które żyją na sposób małżeński bez małżeństwa kanonicznego (w tym poprzestające tylko na związku cywilnym), odstępcy od wiary, osoby niepraktykujące, uczniowie, którzy zrezygnowali z uczestniczenia w lekcjach religii, osoby publicznie manifestujące przekonania niedające się pogodzić z nauczaniem Kościoła katolickiego nie mogą zostać dopuszczone do tej funkcji, gdyż nie są gwarantami katolickiego wychowania dziecka i osobami wspierającymi rozwój religijny ochrzczonego. Proboszcz i szafarz chrztu mogą podjąć decyzję o dopuszczeniu do funkcji chrzestnego na podstawie swojej wiedzy lub na podstawie aktualnego zaświadczenia wydanego przez parafię zamieszkania kandydata do tej funkcji (formularz CH-08). Do ich kompetencji należy również decyzja o dopuszczeniu do pełnienia funkcji chrzestnego osoby młodszej niż przewidują to przepisy, o ile spełnia wszystkie pozostałe wymagania.
- 34.** Do funkcji chrzestnego, ale wyłącznie razem z pierwszym chrzestnym, który musi być katolikiem, może zostać dopuszczony także chrześcijanin, będący członkiem wspólnoty Kościoła wschodniego niekatolickiego (prawosławnego). Pozostali chrześcijanie niekatolicy mogą zostać dopuszczeni wyłącznie jako świadkowie chrztu, zawsze z chrzestnym katolikiem. Nie mogą to jednak być osoby, które odstąpiły od pełnej jedności z Kościołem katolickim, dokonując apostazji lub

schizmy.

- 35.** Funkcji świadka chrztu nie mogą pełnić katolicy, którzy nie spełniają wymogów stawianych kandydatom na chrzestnych.
- 36.** Funkcja chrzestnego, z ważnych powodów, może zostać podjęta przez pełnomocnika. Pełnomocnik winien okazać pisemne pełnomocnictwo, zawierające dane personalne mocodawcy (chrzestnego) i pełnomocnika oraz imię i nazwisko kandydata do chrztu (formularz CH-09). Do pełnomocnictwa winno być dołączone zaświadczenie dotyczące spełnienia przez kandydata na chrzestnego odpowiednich wymagań kanonicznych (formularz CH-08). Pełnomocnik oznajmia w imieniu swojego mocodawcy, że przyjmuje on zobowiązania o charakterze religijnym i jest jednocześnie świadkiem chrztu, stąd też winien być katolikiem lub przynajmniej ochrzczonym niekatolikiem, z zachowaniem przepisów zawartych w p. 34. Nazwisko pełnomocnika należy wpisać do aktu chrztu.
- 37.** W pewnych sytuacjach duszpasterskich powstaje pytanie, czy można dokonać zmiany chrzestnego. Dotyczy to takich okoliczności jak np. apostazja lub schizma dokonana przez chrzestnego, zaprzestanie praktykowania życia sakramentalnego, wejścia w związek niekanoniczny, czy bardziej ogólnie, gdy chrzestny utraci swoje kwalifikacje religijne czy moralne do pełnienia tej funkcji. Zgodnie ze stanowiskiem Stolicy Apostolskiej (list Kongregacji Sakramentów z 13.11.1984 r., Prot. N. 1032/84) w takiej sytuacji biskup diecezjalny może zezwolić, na prośbę rodziców lub prawnych opiekunów dziecka (formularz CH-10), na wyznaczenie substytutu (zastępcy) chrzestnego, który winien złożyć wobec proboszcza lub jego delegata stosowne oświadczenie o przyjęciu zobowiązań, a jego nazwisko winno być wpisane do aktu chrztu.

VI. Wydawanie kopii aktu chrztu i świadectwa chrztu

- 38.** Osoby, które wykażą interes prawny, mają prawo żądać wydania kopii aktu chrztu lub świadectwa chrztu, wystawionego na podstawie księgi ochrzczonych. Dokumenty te mogą zostać wydane wyłącznie osobom, których akt dotyczy, jeżeli są pełnoletnie, oraz, w przypadku aktu osób małoletnich, ich rodzicom lub prawnym opiekunom. Inne osoby mogą je otrzymać wyłącznie na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wyżej wymienione osoby. Kopia aktu chrztu i świadectwo chrztu mogą zostać przesłane do parafii zamieszkania osoby wnio-

skującej o wydanie dokumentu i tam mogą zostać odebrane, po zweryfikowaniu jej tożsamości.

39. Kopia aktu chrztu może zostać wykonana wyłącznie przez osoby upoważnione przez proboszcza, dowolną techniką, z zastrzeżeniem, aby akty sąsiednie zostały przestłonięte.
40. Pełne świadectwo chrztu obejmuje; nazwisko i imiona ochrzczonego, imiona i nazwiska rodowe rodziców, datę i miejsce urodzenia, datę i miejsce chrztu, imię i nazwisko szafarza, przynależność do Kościoła sui iuris oraz wszystkie wzmianki, wpisane na marginesie aktu, datę wystawienia świadectwa, podpis proboszcza i pieczęć parafialną (formularz CH-11). Na wniosek zainteresowanego mogą zostać dodane dane o rodzicach chrzestnych.
41. Fakt i data wydania pełnego świadectwa chrztu dla celów związanych z zawarciem małżeństwa winny zostać odnotowane ołówkiem na marginesie aktu chrztu. Po otrzymaniu zawiadomienia o zawarciu małżeństwa przez osobę, której akt dotyczy, adnotacja ta winna być niezwłocznie zastąpiona odpowiednim trwałym wpisem.
42. Skrócone świadectwo chrztu obejmuje jedynie: nazwisko i imiona ochrzczonego, imiona i nazwiska rodowe rodziców, datę i miejsce urodzenia, datę i miejsce chrztu, przynależność do Kościoła sui iuris, datę wystawienia świadectwa, podpis proboszcza i pieczęć parafialną (formularz CH-12).
43. Świadectwo chrztu jest wydawane w języku polskim. Na wniosek osoby zainteresowanej może być wydane także w języku łacińskim.
44. Skrócone świadectwo chrztu zasadniczo wydawane jest w celu udowodnienia chrztu przed przyjęciem Pierwszej Komunii św. i bierzmowania. Winny być one opatrzone adnotacją: „Do Pierwszej Komunii św. i bierzmowania”. Duszpasterz, po zweryfikowaniu faktu chrztu na podstawie tego dokumentu, zwraca go osobie przedkładającej.
45. Skrócone świadectwo chrztu do Pierwszej Komunii św. i bierzmowania wydawane są nieodpłatnie, co nie wyklucza złożenia dobrowolnej ofiary (Konferencja Episkopatu Polski, Uchwała z dnia 21.06.1961 r.).
46. Koszty związane ze sporządzeniem i wydaniem kopii i świadectwa chrztu ponosi osoba wnioskująca o ich wydanie.
47. Przeglądanie i badanie ksiąg ochrzczonego w celach naukowych

lub genealogicznych wymaga odrębnego zezwolenia proboszcza lub ordynariusza miejsca, zawsze z zachowaniem przepisów dotyczących ochrony danych.

VII. Przepisy końcowe

48. Wraz z wejściem w życie niniejszej instrukcji tracą moc wszystkie wcześniejsze zarządzenia diecezjalne dotyczące chrztu w Archidiecezji Lubelskiej, nawet wymagające specjalnej wzmianki.
49. Instrukcja, wraz z załącznikami, wchodzi w życie z dniem 8 maja 2017 roku, który jest Uroczystością Św. Stanisława Biskupa i Męczennika, Głównego Patrona Archidiecezji, po opublikowaniu na stronie internetowej Archidiecezji.